

РЕШЕНИЕ

№ 30136

гр. София, 28.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 13.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Десислава Лазарова, като разгледа дело номер **8440** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 156 и сл. от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) във връзка с чл. 129, ал. 7 ДОПК.

Образувано е по жалба на „Серпис“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], чрез юрк. К., срещу решение № 938/28.07.2025 г. на директора на Дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ – С. при ЦУ на НАП, в частта, с която е потвърден Акт за прихващане или възстановяване (АПВ) № П-22221025077961-004-001/12.05.2025 г., издаден от главен инспектор по приходите при ТД на НАП - С., в частта на отказаното възстановяване на сумата 549 519,92 лв. – недължимо събрана главница за данък върху добавената стойност за данъчен период 01.05.2018 г. – 02.05.2018 г., и на сумата 166 901,47 лв. – недължимо събрани лихви върху същата главница.

Жалбоподателят твърди, че АПВ, съответно потвърждаващото го решение, са незаконосъобразни в обжалваната част. Поддържа, че сумите са прихванати въз основа на Ревизионен акт № Р-22221718002629-091-001 от 18.01.2019 г., обявен за нищожен с влязло в сила Решение № 6918 от 11.07.2022 г. по адм. д. № 11876/2021 г. на Върховния административен съд (ВАС), поради което прихващането е лишено от правно основание и подлежи на отмяна с последица – възстановяване на недължимо събраните суми на основание чл. 129, ал. 6 ДОПК. Оспорва мотива на административния орган, че искането не може да бъде уважено поради висящо съдебно производство по Ревизионен акт № Р-22221422003688-091-001 от 30.01.2023 г., поправен с Ревизионен акт за поправка № П-04000723025165-003-001 от 09.02.2023 г. (вторият РА), с довод, че той установява идентично задължение за същия данъчен период и че двете производства целят един и същ правен резултат. Оспорва крайната дата на определената лихва. Иска се отмяна на

АПВ и връщане на преписката за ново произнасяне. Претендира присъждане на разноски.

Ответникът – директорът на дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ – С. при ЦУ на НАП, чрез процесуален представител, оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа мотивите на потвърденото решение – че до приключване на съдебния спор по втория РА не може да бъде разрешен въпросът за дължимостта на процесните суми, доколкото се касае за две паралелни административни производства с идентичен предмет. Претендира за неотносимост на постановеното към момента на устните състезания влязло в сила решение на ВАС. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение, прави възражение за прекомерност на претендираните от насрещната страна разноски.

Жалбата е допустима. Подадена е в срока по чл. 156, ал. 1 ДОПК във връзка с чл. 129, ал. 7 ДОПК, от надлежна страна-адресат на обжалваната част от решението, имащ правен интерес от оспорването, поради което подлежи на разглеждане по същество.

Страните не спорят, че с Ревизионен акт № Р-22221718002629-091-001 от 18.01.2019 г. на „Серпис“ ЕАД са установени задължения за ДДС за данъчен период 01.05.2018 г. – 02.05.2018 г. в размер на 549 519,92 лв. главница и 33 279,15 лв. лихви, на основание чл. 111 вр. чл. 27, ал. 5 и чл. 26, ал. 1-3 ЗДДС. Не се спори и че задълженията са погасени чрез прихващане с Акт за прихващане или възстановяване № П-02000221075526-004-001 от 10.05.2021 г. (425 348,04 лв.) и Акт за прихващане или възстановяване № П-02000221162304-004-001 от 30.09.2021 г. (124 171,88 лв. главница и 166 901,47 лв. лихви).

С влязло в сила Решение № 6918 от 11.07.2022 г. по адм. д. № 11876/2021 г. на ВАС е обявена нищожност на Ревизионен акт № Р-22221718002629-091-001 от 18.01.2019 г. поради ненадлежно връчване на заповедта за възлагане на ревизия.

Във връзка с обявената нищожност е възложена нова ревизия за същия данъчен период, приключила с Ревизионен акт № Р-22221422003688-091-001 от 30.01.2023 г., поправен с Ревизионен акт за поправка № П-04000723025165-003-001 от 09.02.2023 г., с който отново са установени задължения за ДДС в размер на 549 519,92 лв. и лихви в размер на 166 901,47 лв. за същия данъчен период, отразени като погасени чрез вече извършените прихващания. Този акт е бил предмет на съдебно оспорване по адм. д. № 6912/2023 г. на Административен съд София-град, а впоследствие – по адм. д. № 3935/2026 г. на ВАС.

Към датата на постановяване на обжалваното решение от АО (28.07.2025 г.) съдебният спор по втория РА е бил висящ, поради което административният орган е приел, че искането за възстановяване не може да бъде разгледано по същество, доколкото е налице риск от постановяване на противоречащи си правни резултати по двете паралелни производства.

След постановяване на АА на горестоящия орган спорът по втория РА е приключил окончателно. С влязло в сила решение № 5573/22.05.2026 г. по адм. д. № 3935/2026 г. на ВАС е обявена нищожност на Ревизионен акт № Р-22221422003688-091-001 от 30.01.2023 г., поправен с Ревизионен акт за поправка № П-04000723025165-003-001/09.02.2023 г., в цялата му оспорена част, включително по отношение на установения резултат по ЗДДС за данъчен период м. 05.2018 г. в размер на 549 519,92 лв. главница и съответните лихви.

При тези факти жалбата се явява основателна

АПВ е издаден от компетентен орган по приходите по чл. 129 ДОПК, а именно от служител при компетентната по арг. от чл. 8, ал. 1, т. 1 ДОПК ТД на НАП – С., заемащ длъжност "главен инспектор по приходите" по см. на чл. 7, ал. 1, т. 4 ЗНАП. Административният контрол за законосъобразност на АПВ е осъществен от компетентния на основание чл. 152, ал. 2 ДОПК директор на ОДОП – С.

АПВ и решението на контролиращия орган са в изискуемата от закона писмена форма и са

мотивирани като са посочени фактическите и правните основания за издаването им. Не се установява при издаването на АПВ и решението на решаващия орган да са били нарушени административнопроизводствените правила.

Правният спорен въпрос по делото е дали административният орган е могъл законосъобразно да откаже възстановяване на суми, прихванати въз основа на ревизионен акт, обявен впоследствие за нищожен, позовавайки се единствено на висящността на съдебен спор по втори ревизионен акт със същия предмет, и какво е значението за настоящото производство на настъпилия в хода на съдебния процес факт – окончателното обявяване на нищожност и на втория ревизионен акт.

Съгласно чл. 129, ал. 6 ДОПК недължимо внесени или събрани суми, с изключение на задължителни осигурителни вноски, се връщат със законната лихва за изтеклия период, когато са внесени или събрани въз основа на акт на орган по приходите.

Постоянна е практиката на Върховния административен съд, че нищожният административен акт не поражда правни последици от момента на издаването си и всички действия, извършени въз основа на него, са опорочени и лишени от правно действие – в частност прихващане, извършено въз основа на нищожен ревизионен акт (и на последвалия РАПРА), не може да бъде противопоставено на данъчния субект (вж. решение № 6466/16.05.2018 г. по адм. д. № 14636/2017 г. на ВАС, I о. и др.). Отсъствието на валиден акт за поставяне началото на ревизионното производство опорочава всички последващи актове, включително крайния ревизионен акт и акта за неговата поправка.

Наличието на висящо съдебно производство по оспорване на втори ревизионен акт със същия обхват и период не суспендира задължението на органа по приходите да възстанови неправомерно прихванатите суми, доколкото евентуалната висящност не легитимира вече извършеното прихващане въз основа на нищожния първи акт, а обратно – вторият акт, докато не е влязъл в сила, не може да послужи като самостоятелно основание за задържане на сумите.

Съгласно чл. 142, ал. 2 АПК, приложим субсидиарно по силата на § 2 от ДР на ДОПК, установяването на нови факти от значение за делото след издаването на обжалвания акт се преценява към момента на приключване на устните състезания – факти, настъпили след издаването на акта, но имащи обратно действие спрямо вече насложилите се юридически факти, обусловили издаването му, следва да бъдат съобразени от съда. В този смисъл отмяната с обратна сила на акта, послужил като основание за извършено прихващане, прави прихващането лишено от правно основание, независимо че към момента на издаването му то е било формално допустимо, и че само на това основание съответният акт за прихващане или възстановяване подлежи на отмяна (вж. Решение № 4694 от 29.04.2026 г. по адм. д. № 3138/2026 г. на ВАС, VIII о.).

С постановяване на влязлото в сила решение на ВАС, касателно повторно издадения РА, отпада основното фактическо и правно основание, изтъкнато от административния орган да приеме искането на молителя за неоснователно. Доколкото и двата ревизионни акта, установили задължения за ДДС за данъчен период 01.05.2018 г. – 02.05.2018 г., са нищожни, правните последици от тях – включително извършените въз основа на първия акт прихващания с Акт за прихващане или възстановяване № П-02000221075526-004-001 от 10.05.2021 г. и Акт за прихващане или възстановяване № П-02000221162304-004-001 от 30.09.2021 г. – се считат за ненастъпили от момента на извършването им.

При това положение сумите 549 519,92 лв. (главница) и 166 901,47 лв. (лихви) съставляват недължимо събрани суми по смисъла на чл. 129, ал. 6 ДОПК и подлежат на връщане заедно със законната лихва за изтеклия период. Административният орган не разполага с правно основание да продължи да ги задържа, поради което обжалваната част от решението и потвърденият с нея

Акт за прихващане или възстановяване се явяват незаконосъобразни и следва да бъдат отменени. Доколкото определянето на точния размер на съответната законна лихва за изтеклия период е свързано с извършване на преценка от компетентния по приходите орган след датата на постановяване на настоящото решение, искането в тази му част - за определяне на целия обхват на акцесорното задължение, не попада в пряката правораздавателна компетентност на съда.

Жалбоподателят не оспорва началната дата на определеното от АО задължение за лихва а само крайната дата, поради което съдът указва на ответника принципа за дължимостта ѝ до окончателното изплащане. Конкретното изчисление на лихвата за бъдещ период се извършва от административния орган при изпълнение на съдебното решение. Ако при новото произнасяне възникне спор относно изчисленията или крайния момент, законосъобразността на новия АПВ в тази част подлежи на последващо обжалване.

С оглед изхода на спора в полза на жалбоподателя се дължат разноски.

Нормата на чл. 161, ал. 1 ДОПК предвижда, че на жалбоподателя се присъждат разноските по делото и възнаграждението за един адвокат за всяка инстанция съразмерно уважената част на жалбата. В настоящия случай дружеството-жалбоподател е представлявано от юрисконсулт. В ДОПК липсва уредба относно заплащането на възнаграждението, когато юридическото лице се представлява от юрисконсулт, поради което при условията на § 2 ДР ДОПК намират приложение нормите на ГПК. Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК, в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт; Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ (ЗПП). Според чл. 25, ал. 1 НЗПП, за защита по дела с определен материален интерес възнаграждението е от 200 до 450 лв. Съгласно чл. 25, ал. 2 на цитираната Наредба за защита по дела с материален интерес над 10 000 лв. възнаграждението може да бъде увеличено с до 50 на сто от максимално предвидения размер по ал. 1. Предвид изложеното в полза на жалбоподателя следва да се присъдят в разноски 25, 56 евро държавна такса и възнаграждение за юрисконсулт в размер на 150 евро.

Воден от горното съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на „Серпис“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], решение № 938/ 28.07.2025 г. на директора на дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ – С. при Централно управление на Националната агенция за приходите, и потвърдения с него Акт за прихващане или възстановяване № П-22221025077961-004-001/12.05.2025 г., издаден от главен инспектор по приходите при ТД на НАП - С., в частта на отказаното възстановяване на сумата 549 519,92 лв. (главница) и на сумата 166 901,47 лв. (лихви).

ИЗПРАЩА делото като преписка на компетентния орган по приходите при ТД на НАП - С. за ново произнасяне в отменената част при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на „Серпис“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], сумата от 175, 56 евро разноски по делото.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните